

ข้อ ๖ บรรดาสิ่งใด ๆ ซึ่งติดอยู่กับเขตร
ที่ดินอันได้ซื้อสำหรับสร้างถนนนั้น ถ้า
สมควร จะใช้ประกอบการสร้างถนนได้ก็
ให้ใช้ ถ้าไม่สมควรจะใช้ก็ให้เจ้าพนักงาน
ขายเสีย จะขายให้เฉพาะบุคคลก็ได้ ฉะ
จะขายโดยวิธีทอดตลาดก็ได้

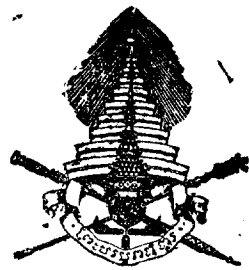
ข้อ ๗ เมื่อการสร้างถนนสายนี้ สำเร็จ
เปิดใช้ได้แล้ว ให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่สร้าง
ถนนงบประมาณ จำนวนเงินที่ใช้จำหน่ายใน
การสร้างถนน กับทั้งบัญชีจำนวนเงินที่ได้
จากการขายสิ่งของ ที่ติดอยู่กับที่ดินสร้าง
ถนนนั้น หักกันแล้ว คงจำนวนเงินซึ่งใช้
จำหน่ายในการสร้างถนนเท่าใด ให้คิดเฉลี่ย
ลงเป็นราคาที่ดิน แนวริมถนนเฉพาะเท่า
จำนวนเงินทุนซึ่งคงได้จำหน่ายไป แต่ราคา
นั้น ต้องเทียบส่วนสูงแต่ค่าตามนิยมแห่ง
ทำเลที่ดิน ตอนใดควรเป็นราคาเท่าใด
ให้นำมาบัญชีทอดเกล้า ๆ ถวาย เพื่อพระราช
ทานพระบรมราชานุญาต ให้คืนขายที่ดิน
แนวริมถนน แด่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ
พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้เจ้าของ
ที่เดิม ผู้ได้ขายที่ดินแนวริมถนน ให้เจ้า
พนักงานนั้น เป็นผู้มีโอกาสรับซื้อตามราคา
ทุนเงินสร้างถนน ซึ่งได้เฉลี่ยตามส่วนทำเล
ที่ดินนั้นก่อน ถ้าที่ดินแนวริมถนนนั้น
มีเจ้าของที่เดิมเป็นหลายราย ต่างจะใคร่
รับซื้อที่ก็ให้เจ้าของที่ว่าประมูลราคากัน ให้
ผู้ว่าราคาสูงได้รับที่ แลเงินค่าซื้อที่นั้น ให้
เจ้าพนักงานหักไว้ เฉพาะแต่เท่าส่วนเงินทุน
สร้างถนน ส่วนเงินเหลือมอบให้เจ้าของที่
ซึ่งไม่ได้รับที่ดินคืน โดยส่วนมาก แลน้อย
ตามจำนวนของที่ ถ้าเจ้าของที่เดิมไม่ต้องการ

ซื้อไว้ก็ให้เจ้าพนักงานจัดการขาย ตามที่ควร
ฉะประกาศขายทอดตลาดที่นั้นต่อไป

ข้อ ๘ ทรัพย์บัญชีเงิน การจำหน่ายแล
การได้เงินจากขายสิ่งซึ่งปลูกสร้างติดอยู่กับ
ที่ดิน ในส่วนสร้างถนนสายนี้ ให้เจ้าพนักงาน
กระทำโดยเปิดเผย เพื่อเจ้าของที่ดินอันต้องเป็น
ที่แนวริมถนน จะขออนุญาตตรวจบัญชีเงิน
ทุน ซึ่งได้เฉลี่ยกำหนดราคาที่ดินแนวริมถนน
ก็ให้อนุญาตให้ตรวจได้ดังความปรารถนา

ข้อ ๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้พระ
ยาเทเวศรวงษ์วิวัฒน์ เสนาบดีกระทรวง
โยธาธิการ เป็นแม่กองการสร้างถนนราช
ดำเนินสายนี้ เพื่อได้ตรวจตราบังคับให้เจ้า
พนักงาน อันเกี่ยวข้องแก่นำที่การสร้างถนน
กับเจ้าของที่ทั้งปวง ประพฤติให้ถูกต้อง
ตามข้อประกาศสืบไป

ประกาศมา ณวันอังคาร ที่ ๑๕ สิงหาคม
รัตนโกสินทรศก ๑๙๑๘ เป็นวันที่ ๑๓๒๓๕ ใน
รัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศห้ามไม่ให้ถืออาวุธแต่ยิงปืน

แลให้จุดไฟตามเพลิง

ในเวตากลางคืน ในมณฑลต่าง ๆ

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาท
สมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ๆ
สั่งว่า ข้าหลวงเทศาภิบาลหลายมณฑล มีบอก
เข้ามากราบบังคมทูลว่า ทุกวันนี้ชนบาง

จำพวกจะไปเที่ยวเตร่ที่ใดตำบลใด ย่อม
คบหาพากันถือเครื่องศาสตราวุธ แลในเวลา
กลางคืน ก็หาได้จุดไฟตามเพลิงไปเป็น
สำคัญไม่ กับมีราษฎรบางจำพวกยังขึ้นใน
เวลากลางคืนโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร การ
ทั้งสองอย่างนี้ กระทำให้เป็นที่หวาดหวั่นแก่
ราษฎร ถูกคำพยานซึ่งหลายอยู่

จึงทรงพระราชนัดดาริห์เห็นว่า การที่เกิด
โจรผู้ร้าย ปล้นสดมภ์ แล ลอบลักตีวัน พัน
ทางยังกัน ถึงแก่ความเจ็บป่วยล้มตายนั้น
ย่อมเป็นเหตุชักนำมาจากผู้ที่ประพฤติน
เป็นคนพาด มีศาสตราวุธไปมาผิดเวลาปรกติ
แต่ยังขึ้นเป็นเบื่องต้น เรื่องนี้ในพระราช
กำหนดเก่า บทที่ ๑๑ แลที่ ๑๒ ก็บังคับห้ามไว้
ไม่ให้ผู้หนึ่งผู้ใดถืออาวุธ เที่ยวไปมาใน
เวลาค่ำคืน ถ้าจะไปมาในเวลาค่ำคืนก็ให้
มีไฟเพลิงเป็นสำคัญ ถ้าผู้ใดมีพั้งขึ้นถือ
อาวุธไปมาในเวลาค่ำคืน หาโคมไฟได้เพลิง
มิได้ ให้จับเอาตัวไว้พิจารณาตามความใน
พระราชกำหนดนี้ ก็เพื่อจะป้องกันภัยอันตราย
อันจะพึงมีมาแต่โจรผู้ร้าย สมควรที่จะ
จัดการเรื่องนี้ให้เป็นที่เรียบร้อยสืบไป จึง
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งข้อบังคับ
สำหรับห้ามการยังขึ้น ในเวลากลางคืน
ตลอดทุกมณฑลเทศาภิบาลสืบไปดังนี้

ข้อ ๑ ห้ามไม่ให้ผู้หนึ่งผู้ใดพกหรือ
เห็นชอบ แลถือปืน หอก ตามง้าว มีดเหล็ก
มีคม แหวน หลาว สรรพเครื่องศาสตราวุธใหญ่
น้อย เข้าไปเที่ยวในที่ประชุมชนหรือแถวบ้าน
เป็นอันขาด เว้นไว้แต่ผู้ที่มีกิจธุระจะไปทุ่งนา
ป่าดงทางไกล จำเป็นต้องมีอาวุธไปป้องกัน
ตัวด้วย หรือไปซื้อหาแลกเปลี่ยนกันมา
เพื่อจะไว้สำหรับรักษาบ้านเรือน ก็ให้เอา

ไปมาได้ แต่เมื่อเข้าถึงที่ประชุมชนหรือ
แถวบ้าน ผู้หนึ่งต้องแจ้งความแก่อำเภอกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน หรือ พด ตระเวนให้ทราบไว้เป็น
ค่านับ แลให้เอาผ้าพันอาวุธเสียให้มิดชิด
แล้วเจ้าของผู้ถือไป จะต้องถือไปโดยกิริยา
อันเรียบร้อย แต่ถ้าที่แห่งใดเป็นที่มีการนัด
ชดถุกษหรือมีการมโหรีศพแล้ว ห้ามไม่ให้
ผู้หนึ่งผู้ใดพกถือ หรือเห็นชอบเอาอาวุธ
ต่าง ๆ แลไม้พดอง กระบอง สัน เข้าไปใน
บริเวณนั้น

ข้อ ๒ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดจะมีกิจธุระไปมา
ทางน้ำทางบก ซึ่งอยู่ในแถวบ้านหรือที่
ประชุมชน พันเวลาอย่าคำไป แลให้ให้มีโคม
หรือไฟเพลิงไปเป็นสำคัญ

ข้อ ๓ ในระหว่างเวลาตั้งแต่ห้าค่ำถึง
ห้ารุ่ง ถ้าไม่มีเหตุเช่นต่อสู้โจรผู้ร้ายแล้ว
ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดยังขึ้นเป็นอันขาด เว้น
ไว้แต่ผู้หนึ่งผู้ใดที่จะไปนั่งห้างยิงสัตว์ป่า
ซึ่งได้บอกตำบลขออนุญาต ต่อกรรมการ
อำเภอหรือกำนันผู้ใหญ่บ้าน แลขออนุญาต
ยังขึ้นเป็นฤกษ์ในการมงคลต่าง ๆ ตามเวลา
กำหนดกับการต่อสู้จับโจรผู้ร้าย หรือสัตว์
ร้ายที่จำเเนนต้องยิงหรือเป็นวันมีจันทร์ปรากฏ
จะยังขึ้นตามประเพณีเดิม ในเวลาเฉพาะนั้น
ก็ยิงได้ไม่ห้าม

ข้อ ๔ ให้กรรมการอำเภอกำนันผู้ใหญ่
บ้าน แล พด ตระเวน ผู้รักษาท้องที่ตรวจตรา
ให้ราษฎรประพฤตินให้ถูกต้องตามข้อบังคับ
นี้สืบไป ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดฝ่าฝืนกระทำให้ผิด
จากข้อบังคับนี้ แม้แต่ข้อหนึ่งข้อใด ก็ต้อง
ระหว่างสงสัยว่าเป็นคนร้าย ให้อำเภอกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน พด ตระเวน จับตัวผู้กระทำความผิดนั้น
ส่งเข้าไป ให้ผู้ว่าราชการเมืองกรรมการ

พิจารณา ถ้า ได้ส่วน ได้ความว่า ไม่ใช่ใครผู้ร้าย
 เปนแต่กระทำผิดข้อบังคับนี้ ก็ให้ลงโทษโดย
 กานตามกฏหมาย ให้ข้าหลวงเทศาภิบาล
 จัดการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ จงทุกประการ
 ประกาศมา ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม รัตน
 โกสินทร ศก ๑๑๘ เปนวันที่ ๑๓๒๔๓ ใน
 รัชกาลปัตยุบันนี้

พระราชพิธี ฝน

ด้วย ฤกษ์ ฝน ใน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ นี้ ไม่
 ใครจะมีฝน ตกบริบูรณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว ทรงพระราชดำริห์ถึง อาณาประชาราษฎร์
 ไร้วัว ข้าแผ่นดิน ที่ทำไร่ไถนาหาเลี้ยงชีพ
 จะเปนที่เดือดร้อน ในการที่ฝนไม่ตกชุก
 ต้องตามฤกษ์กาล เปนที่ลำบากแก่การทำนา
 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงาน
 จัดการพระราชพิธี ฝน ที่พระที่นั่ง ศก
 กรมพระนครสวรรค์วรพินิต พระที่นั่ง
 งานได้เชิญพระคันธารราษฎร์ ไปประดิษฐาน
 ณ พระที่นั่งนั้นพร้อมเสร็จ

วันที่ ๑๘ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘
 พระสงฆ์ ๒๑ รูป

วันที่ ๑๙ สิงหาคม พระสงฆ์ ๓๐ รูป มีพระ
 มงคลเทพมุนี เปนประธาน ทั้ง ๒ เวลา

วันที่ ๒๐ สิงหาคม พระสงฆ์ ๖ รูป มีพระ
 สังฆวรา หงษ์เถร เปนประธาน เจริญพระพุทธ
 มนต์ตามกำลังวัน ทั้ง ๓ เวลา พระบาทสมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน ทรงจุด
 เทียนนมัสการ ทั้ง ๓ เวลา

ครั้นวันที่ ๒๐ สิงหาคม มีฝนตกพอเพียง
 แล้ว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
 ทำพระราชพิธี แต่ ๓ เวลา เปนเสร็จ การ
 พระราชพิธี แต่เท่านี้

การ บวงสรวง นาค หลวง

วันที่ ๒๐ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘
 เวลาบ่าย ๕ โมงเศษ นายฉันทน์ หุ้มแพร (เพิ่ม)
 ได้มาพักที่ศต พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เจ้า
 พนักงานใต้ โคนลม แดแต่งตัว อย่างที่จะ
 ทำขวัญเสร็จแล้ว ได้ขึ้นเสด็จไปยัง ถัดจันท
 พระที่นั่งจักรกรี มหาปราสาท แล้วขึ้น ไปพัก
 อยู่ที่ห้อง พระโรง

เวลา ๒ ทุ่ม พระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว เสด็จกลับจากสวนดุสิต มาประทับ
 ณพระที่นั่งนั้น หลวงพรหมชาติบิณฑบาต ทำขวัญ
 แล้ว พราหมณ์เมิกแฉ่น พระบรมวงษานุวงศ์
 แดข้าราชการพร้อมกัน เวียนเทียนครบ
 เบื้องจอมวารแล้ว พราหมณ์รวมแฉ่น คับเทียน แด
 จุณเจิมตามได้ยเวท พระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว ทรงหันหน้าสังข์ แดทรงเจิม นายฉันทน์
 หุ้มแพร ตามธรรมเนียม

วันที่ ๒๑ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘
 เวลาบ่าย พระสงฆ์ ๓๐ รูป ได้มาพร้อมกันที่พระ
 อุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม นายฉันทน์
 หุ้มแพร ที่ได้ทำขวัญเมื่อวานนี้ ได้มาแต่ง
 ตัว ณที่พัก ซึ่งกล่าวมาแล้ว ในวันก่อน

เวลาบ่าย ๔ โมง พระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว เสด็จออกทางพระทวารกลาง พระ
 ที่นั่งจักรกรี มหาปราสาท ทรงพระราชยาน
 ไปประทับพลับพลา ที่ประตูวัดพระศรีรัตน
 ศาสดาราม แล้วนายฉันทน์ หุ้มแพร ได้ขึ้น
 เสด็จมาขึ้นเกยหน้าประตู วัดพระศรีรัตน
 ศาสดาราม ไปรยเงิน ๓ ตำลึง แดพระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำเนินสู่ภายใน
 พระอุโบสถ ทรงจุดเทียนนมัสการ แด
 นายฉันทน์ หุ้มแพร ขึ้นไปบนพระอุโบสถ แด
 จุดเทียนบูชา พระที่ราวเทียน แดได้เข้าไป